

Het is Pasen én Pinksteren in het VK

Een bekende uitspraak over economen is: “als je tien economen in een kamer stopt, krijg je elf meningen”. En soms snijdt die kritiek hout. Zo is het bijvoorbeeld onmogelijk om een innovatiebeleid voor te stellen waar alle economen achter staan. Vaak zijn de onderwerpen waarover economen zo van mening verschillen de grote thema's, die je van veel verschillende kanten kunt bekijken. Zo kunnen R&D-subsidies een marktfalen wegnemen, maar kan het ook gewoon geldverspilling zijn.

Maar soms snijdt die kritiek op economen ook geen hout. Dan hebben economen bekeken hoe A en B zich tot elkaar verhouden en rapporteren ze daarover. Zo laten bijvoorbeeld Dolfsma, Van der Eijk, Noseleit en Alons in deze *ESB* zien dat hele kleine bedrijven op een andere manier innoveren dan kleine bedrijven (dit is relevant voor innovatiebeleid). Hierover wordt men het vaak wel eens. Dit onderzoek gaat echter bijna nooit direct over de grote maatschappelijke vragen. Laten we economen die het eens zijn met elkaar over een grote vraag aanduiden als ‘Pasen’.

Een bekende uitspraak van economen is: “dat is geen economie, dat is politiek”. Daarmee bedoelen ze dat ze ergens wel naar gekeken hebben, maar dat hun analyse geen invloed heeft op de beslissing. Vaak is dat een terechte constatering. Emoties – al dan niet ingegeven door de ideologische overtuiging, de achterban of toekomstig electoraal gewin van de politicus – spelen vaak een grote rol in belangrijke beslissingen, en de economische analyse speelt een kleinere rol. Voor meer hierover, zie het stuk van Adriaan Schout in deze *ESB*. Laten we een be-

JASPER LUKKEZEN

Hoofdredacteur *ESB*
lukkezen@economie.nl

langrijke beslissing waarbij economische argumenten doorslaggevend kunnen zijn aanduiden als ‘Pinksteren’.

Het is vaak genoeg Pasen. Economen zijn het nagenoeg eens over tal van dossiers, uiteenlopend van hoe je een veiling moet inrichten tot of de baten van TTIP groter zijn dan de kosten. Het is ook vaak genoeg Pinksteren. Zo is de arbeidsmarkt hervormd, mede op basis van adviezen van economen. Maar niet alle economen zijn het met deze hervormingen eens. Toch is het niet vaak Pasen en Pinksteren tegelijkertijd.

Maar nu is het inderdaad Pasen én Pinksteren in het VK: op 23 juni gaan de Britten stemmen over hun EU-lidmaatschap. Dit is een gelegenheid waarbij alle economen het eens zijn over een grote belangrijke kwestie en waarbij economische argumenten doorslaggevend kunnen zijn.

Dat de meeste economen een Brexit een onverstandig idee vinden, is bijvoorbeeld te zien aan de BBC. Zij heeft beloofd de campagne evenwichtig weer te geven, maar heeft grote moeite economen van naam en faam te vinden die vóór een Brexit zijn (Yates *et al.*, 2016). Volgens Hoerberichts en Van Limbergen in deze *ESB* is er dan ook weinig positief economisch nieuws te melden over een Brexit.

Dat economische argumenten er hier echt toe doen, is misschien minder bekend. Zo liet hoogleraar politicologie Philip Cowley in een opiniepeiling vragen of de geënquêteerden van plan waren voor of tegen een Brits uittreden uit de EU te gaan stemmen nadat hij ze had verteld dat een uittreden waarschijnlijk *XX* ponden per Brit per jaar zou kosten of zou opleveren (Cowley, 2016). De resultaten staan in figuur 1 en zijn veelzeggend. Een substantiële minderheid zal sowieso voor of tegen uittreden stemmen, ongeacht het genoemde bedrag. Een even zo substantiële minderheid laat zijn stem echter afhangen van het genoemde bedrag. Als een uittreding niets kost en niets oplevert, stemt een krappe meerderheid voor continuering van het lidmaatschap. Hoe meer uittreden kost, hoe minder mensen voor uittreden zullen zijn. Als een uittreden echter wat oplevert, slaat de balans naar de andere kant door en is er een meerderheid ervoor.

Overigens is het in Nederland niet tegelijkertijd Pasen en Pinksteren. Maar dat laat ik graag aan de column van Peter van Bergeijk over. Die ziet kansen bij een Brexit.

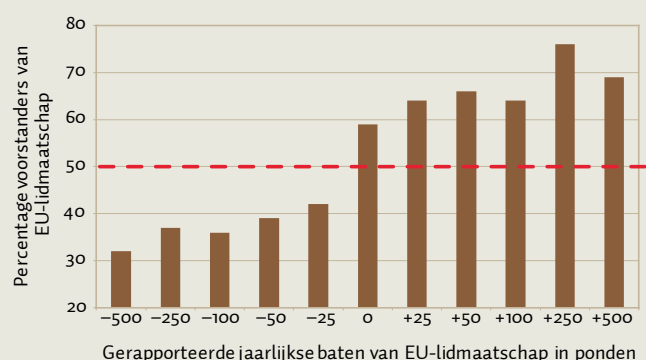
LITERATUUR

Cowley, P. (2016) Brexit? Voters can be yours for £25 each. *The Guardian Datablog*, 29 maart.

Yates, T. *et al.* (2016) Economists warn against Brexit vote. *The Times*, 16 mei.

Kans op Brexit neemt af als men overtuigd is dat het geld kost

FIGUUR 1

Bron: Cowley, 2016